

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

**Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.**

Casus VII. Argumentum. Ad validitatem præsentationis spectantis ad
Communitatem, quæ requirantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

dispositio, etsi loquatur de electione, procedit etiam in presentationibus, quando præsertim super illis, ut in præsentia accidit, nulla fraus, & dolus intercessit, quemadmodum ponderant *Vivian. de Jurepatr. part. 2. lib. 5. cap. 2. num. 27.* & clarius *lib. 7. cap. 40. num. 30. Barbosa. de offic. & potest. Episc. par. 3. alleg. 126. n. 60. & 61. in fine, Lap. alleg. 95. num. 2. Conrad. prax. Benef. lib. 4. cap. 7. num. 1. bene Rota decis. 1007. num. 3. coram Seraphin. & in Romana Cappellania 25. Novembris 1707. S. Prædictis coram R. P. D. meo Scott.*

Alterum est, quòd cum controversa
15 Parochialis vacasset solum die 30. Novembris 1706. & intra mensem Decembris ejusdem anni introducta fuerit lis coram Ordinario, tam inter Assumptos, & Parochianos Patronos, quàm inter Boninum, & Bertocchium Præsentatos, deinde per viam appellationis in Sacro Auditorio usque in hodierna tempora continuata; nunquam in hisce circumstantiis factus dicitur locus devolutioni ad Superiorem ex lapsu legitimi temporis ad præsentandum, ut dixerunt *Hofstien. in cap. Quondam num. 7. de Jurepatr. Barbosa de offic. & potest. Episc. par. 3. allegat. 72. num. 140. cum duobus seqq. Garz. de Benefic. par. 10. cap. 2. num. 19. Lotter. de re Benef. lib. 2. quest. 24. num. 19. & seq. Rota decis. 94. num. 10. coram Greg. Contrariis auctoritatibus in oppositum allegatis procedentibus, ubi lis fuisset tantum inter Patronos, tunc enim verum est, quòd lapsò tempore ad præsentandum, contra eosdem devolutio Beneficii inducatur, non attempta litis pendentia, juxta censuram *Textus in cap. Quoniam in fine de Jurepatr.* ut distinguendo casum à casu notant *Vivian. de Jurepatr. dicta par. 2. lib. 5. cap. 2. num. 26. Garz. de Benefic. dicta par. 10. cap. 2. num. 19. Mare-scott. var. resol. lib. 1. cap. 84. n. 10. & 11. Rota decis. 804. num. 2. & 3. coram Pen. impress. Lugdunen. & in Rec. decis. 148. numer. 15. 16. & 17. par. 15.**

Et ita utraque Parte audita, & strenuè defensa resolutum fuit.

ARGUMENTUM.

Ad validitatem Præsentationis spectantis ad Communitatem quæ requirantur?

SUMMARIUM.

- 1 Omnes de Communitate, aut ejus Repræsentantes vocari debent ad præsentandum, & quomodo?
- 2 Non vocati possunt agere de contemptu ante lapsum termini, secus post illum. Limita ut ibi.
- 3 Legitimè impeditus potest constituere Procuratorem ad præsentandum cum aliis de Communitate.
- 4 Præsentatio fieri debet ab eis de Communitate collegialiter.
- 5 Vocatio eorum de Communitate ad quem spectet?
- 6 Solemnis Convocatio, an sit de necessitate ad validitatem actus præsentationis?
- 7 Præsentatio debet fieri à majori parte eorum de Communitate.
- 8 Præsentatio facta ab equali parte eorum de Communitate est nulla, & numer. 13.
- 9 Major Pars quomodo desumatur?
- 10 Illi de Communitate præsentare debent personam idoneam.
- 11 Major Pars illorum de Communitate præsentans inhabilem, an, & quando privatur Jure præsentandi?
- 12 Super actu non præexistente non cadit derogatio.
- 14 Juspatronatus competere pluribus uti universis, non verò uti singulis, ex quibus probetur? & 15, usque ad 17.
- 18 Conferens aliqua bona Ecclesie, an, & quando, non acquirat Juspatronatus per hujusmodi collationem? & numer. 19.
- 20 Nec Patrono, nec Episcopo licet post perfectam foundationem Beneficii, alia onera, & conditiones adjicere, & ejus statum immutare.
- 21 Ferro viam aperit, qui per contraria transit.
- 22 Communitas si donat Juspatronatus plu-

pluribus personis, an presentatio faci-
cienda sit ab istis, uti universis, vel
potius, uti singulis? & 23.

24 Gratificatio an differat à derogatione.

25 Assensus Patronorum in provisione
Apostolica requiritur de stylo, & ur-
banitate; non verò de justitia.

C A S U S VII.

PRæter requisita Generalia, quæ re-
quiruntur ad validitatem cujuscum-
que Præsentationis, sunt alia requisita
specialia, quæ specialiter requiruntur
pro validitate Præsentationis spectantis
ad Communitatem.

- 1 Requiritur enim primò, quòd vacato
Beneficio, & habità per Communitatem
notitià vacationis, omnes de Communi-
tate intra terminum Iuris, si Communi-
tas regatur per Congregationem om-
nium, si verò gubernetur per solos De-
curiones, Priores, aut Regentes &c.
juxta distinctionem relatam in antec-
cedenti Casu num. I. isti soli vocentur per
Edictum, Citationem, aut Insinuationem,
& congregentur per sonum Campanæ,
aut alio modo in loco solito. *Calderin.*
conf. 9. & 10. de Iure Pat. Rota decis. 295.
num. 5. & seq. par. 6. Recent. & decis. 82.
num. 3. par. 7. aliàs non vocati possent
agere de Contemptu, & quidem ante
2 lapsum termini positi in Edicto, quia
post dictum tempus non audientur, dum-
modo non fuerint ignorantes, vel impe-
diti, & constet de ignorantia, vel im-
pedimento, re tamen integrâ, scilicet
non sequentâ adhuc institutione præsen-
tati. *Lambert. de Iurepatr. lib. 2. part. 2.*
quest. 6. art. 26. num. 1. & 6. Vivian. eo-
dem tract. par. 2. lib. 9. cap. 3. num. 1. &
seqq. & omnes vocati intervenire debent
ad actum præsentationis, ita ut si for-
3 tasse aliquis sit legitimè impeditus, &
personaliter intervenire non valeat, pos-
sit constituere Procuratorem ad præ-
sentandum cum aliis de Communitate,
Fagnan. in L. Quia propter num. 5. de Elect.
Vivian. de Iurepatr. par. 2.

- 4 Ratio est, quia præsentatio facienda
per Communitatem fieri debet ab eis
de Communitate collegialiter, & con-
sequenter omnibus congregatis, & coa-

dunatis, dum non possunt separatim ad
actum præsentationis devenire, ut docent
Felin. in cap. Cum omnes num. 46. de Con-
stit. Federic. de Sen. conf. 65. sub numer. 1.
Card. de Luca disc. 34. num. 12. de Iurepat.
Rota decis. 268. num. 3. coram Mantiv.
& alii relat. per Rot. in Bononien. Paro-
chialis 26. Ianuarii 1711. S. Constitit cor-
ram bon. mem. R. P. D. Caffarello, inferius
legen.

- 5 Quæ vocatio eorum de Communitate
ad explendum actum præsentationis spe-
ctat ad eum, qui ex consuetudine, aut
privilegio habet Officium convocandi,
Abbas in cap. Cum nobis de elect. num. 9.
Lambertin. de Iurepat. lib. 2. par. 2. quest. 2.
art. 19. num. 5. Cobell. ad Bull. B. R. S. 3.
gloss. 2. cap. 13. num. 44. Sed tamen hujus-
modi solemnis convocatio non est de
necessitate ad validitatem actus præsen-
tationis, ita ut ex ejus defectu præsen-
tatio reddatur nulla, fieri namque potest,
quòd omnes de Communitate sint in
aliquo loco, licet non solemniter con-
gregati, & omnes faciant præsentatio-
nem, quo casu ista eam vim haberet,
quam habuisset, si omnes de Commu-
tate fuissent solemniter congregati, nec
posset aliquis dare de nullitate hujus-
modi præsentationis, ex eo quia sit facta
absque solemnibus convocatione eorum de
Universitate: & ratio est, quia in hoc
casu nullius esset præjudicium, dum
quilibet præsentavit, & quilibet consen-
sit, & sic nemo est, qui lædatur juxta
Barthol. in l. Observare Cod. de Decurion.
Corn. conf. 224. num. 13. lib. 4.

- 7 Secundò. Requiritur, quòd, congre-
gatis eis de Communitate ad explendum
actum præsentationis, Præsentatio fiat
saltem à majori eorum parte; nam si fie-
ret à minori, vel ab æquali parte eo-
8 rum de Communitate præsentatio esset
nulla, eo quia non diceretur facta à
Communitate, dum hæc non repræsen-
tatur per minorem, nec per æqualem,
sed per majorem partem eorum de Com-
munitate ad Text. in cap. Quoniam de
Iurepatr. ibique Abbas num. 13. Butrius
num. 11. Lambertin. de Iurepatron. lib. 2.
par. 3. quest. 4. art. 2. num. 2. Campell. ad
Constitut. Dusat. Urbini Decret. 24. n. 16.
Rota in Majoricen. Beneficii, S. Et denique,
♣

§. Hujusmodi 6. Decembris 1709. coram R. P. D. Ansaldo inferius legen. num. 11.

9 Major autem Pars defumitur respectu omnium de Communitate, non verò respectu singularium partium, & quidem respectu omnium de Universitate vocatorum, & intervenientium intra terminum Juris ad actum præsentationis, non verò respectu etiam eorum vocatorum, & non intervenientium, ita ut si ex eis de Communitate vocatis ad præsentationem interveniunt intra terminum Juris, solum duæ partes, vel minor pars, illi, qui veniunt instante termino Juris procedere possunt ad præsentationem, quia illæ duæ partes, aut minor pars non tenentur dimittere Jus suum propter absentiam aliorum, & præsentatus à majore parte istarum duarum partium est instituendus ad tradita per *Abb. in cap. Cum nobis de Elect. num. 3. Lambertin. de Jurepat. par. 2. lib. 2. quest. 2. art. 19. num. 15. Palm. conf. 10. num. 4. Rota decis. 809. num. 10. coram Buratt. secus si non instaret terminus Juris juxta Rot. in Siracusana Præpositura 5. Decembris 1699. coram Muto impress. apud D. Piton. Discept. Eccles. 13. num. 46.*

10 Tertiò. Requiritur, quòd illi de Communitate præsentent personam idoneam, & habilem, & habentem omnes qualitates ad obtinendum Beneficium requisitas tam de Jure Communi, quàm ex lege foundationis; nam incapax, & inhabilis non potest præsentari, nisi sub expressa conditione capacitatis, quæ debet intra terminum Juris supervenire, aliàs præsentatio esset nulla *Card. de Luca de Jurepat. disc. 45. num. 7. Barbof. de Potest. Episcopi alleg. 72. num. 78. Rota apud Vivian. de Jurepat. decis. 147. num. 19.*

11 Et si major pars eorum de Communitate præsentaret scienter, & absolutè indignum, & inhabilem, minor autem pars præsentaret habilem isto casu privaretur major pars pro ea vice Jure præsentandi, & totum Jus accresceretur minori parti, ita ut ab hac præsentatus esset instituendus, secus si major pars præsentaret indignum, & inhabilem, & quidem non ex lege foundationis absolutè ignoranter, tunc enim non privaretur Jure præsentandi, sed posset intra eundem terminum, immo etiam intra novum à die notitiæ inhabi-

litis primi, aliud idoneum præsentare, & isti deberetur institutio, excluso præsentato à minore parte; sed si præsentaret inhabilem juxta legem foundationis claram ignoranter, tunc privaretur Jure præsentandi pro ea vice, quia allegari non potest ignorantia Legis claræ foundationis, *Lambert. de Jurepat. lib. 2. par. 1. quest. 10. art. 4. num. 17. & 23. Pax Jordan. tom. 2. Elucubrat. lib. 10. tit. 7. num. 370. Rota in legen. Jurispatr. 16. Junii 1708. S. Tantum coram R. P. D. Molines Decano.*

Quod requisitum latissimè pertractavit cum pluribus Casibus, & limitationibus D. Advocatus Pitonius in ejus Tractatu de Controv. Patron. alleg. 2. nunc Parmæ impresso, ad quem remissivè me habeo pro notitia totius materiæ.

R. P. D.

ANSALDO

Majoricen. Beneficii.

Veneris 6. Decembris 1709.

EXpresserat Jacobus Sanctissimo Domino Nostro per liberam resignationem vacasse Beneficium in Parochiali Ecclesia Oppidi de Binisacem, quod de Jurepatronatus Laicorum, scilicet pro tempore existentium Juratorum, sive Consulium ejusdem Oppidi ex fundatione, ac dotatione existerat, quodque in hujusmodi fundatione cautum reperiebatur, quòd ad illud non nisi Presbyter, seu Clericus ad pulsanda Organa Peritus, & simul filius naturalis ipsius Oppidi præsentaretur. Quamobrem cum ipse talibus qualitatibus polleret, exposulabat, prout obtinuit de eodem Beneficio provideri de consensu tamen saltem medietatis Patronorum, & respectivè sub opportuna derogatione alterius medietatis, cum non soleat S. Sedes Beneficia etiam per viam puræ resignationis admittæ de stylo, vel honestate conferre, nisi vel præcedente, vel subsequente consensu Secularium Patronorum, sicuti testantur *Innocent. in cap.*

cap. ult. in fine de renunciat. ibique Abbas, cæterique Canonica, Bero in cap. 1. nu. 78. & seqq. de Iurepatron. Mandos. consil. 7. numer. 4. & 13. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 2. quæst. 4. num. 4. & num. 54. Gonzalez ad regul. Cancellar. gloss. 52. num. 54. in fine.

Reportato per Jacobum assensu duorum tantummodo Juratorum, qui de cætero medietatem materialiter constituebant, deinceps quoque bono, ut dicitur fato ab initio hujusmodi suæ provisionis, seu Litterarum Apostolicarum executionem obtinuit in partibus, commissaque de more per Signaturam Justitiæ Mibi Causa ad Instantiam omnium successivè creatorum Juratorum, cum clausula *Parito litteris arbitrio* in ancipiti per duas vices stetit victoria, sed adscito suffragio *Quinti*, & *Sexti* Corresponsalis de stylo nostri Auditorii tandem succubuit, mediante implicita revocatione ejusdem sententiæ, uti præseferbat Rescriptum *Intrare arbitrium*.

Cum enim Litteræ Apostolicæ collativæ Beneficiorum hanc sibi promercantur venerationem, maximè quando fuerunt executioni demandatæ per sententiam, sive decretum, ut non deceat procedere ad normam aliorum Judiciorum, quæ prophanum interesse concernunt, & non proveniunt à summo fonte omnium Jurisdictionum Pontifice, loco cæterarum formularum, quæ consuescunt adhiberi in aliis causis, & negociis, quando materia appareat digna alterius revisionis, usurpatur proinde similis clausula *Parito litteris arbitrio* cum commissione directa, vel per per unam, vel per alteram Signaturam Gratiæ, & Justitiæ, aut Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, aut *Sacra Rota* Auditoribus, aliis quippe Judicibus non delegatur, seu tribuitur hoc arbitrium, uti testatur practicus Signaturæ Decanus, *Marchesan. de Commiss. par. pr. de Commiss. appellat. ab execut. Brevis cap. 2. numer. 39. cum duobus seqq. & post eum Modern. Asculan. ad Stat. Urb. in cap. 167. ad Stat. Urb. tit. de Appell. aliàs annotat. 52. art. 1. sect. 4. num. 263.*

Et ob id, ut præmissimus vice infirmationis sententiæ, vel declarandi decretum aliquod inexecutable, magis modestè res-

pondetur intrare arbitrium, & de cætero per ante præfata sola clausula, & commissio non permittit absque vitio attentorum demandari posse Litteras executioni effectivæ, scilicet per consummationem ejusdem executionis, quousque *Rota* non cognoscat, an tale intret arbitrium, quantumvis ubi executio præcedenter, & legitimè fuisset consumpta, eadem clausula *arbitrio* ipsam non retrahet, & infringat, ut de prima prosequitur idem *Modern. Asculan. ubi proximè sub num. 266. allegando Rotam in Valentina Preceptoriam 10. Maii 1627. S. Satis constare coram bon. mem. Card. Virili, & de secunda Rota decis. 275. in fine coram Bich. decis. 1057. num. 1. & decis. 2210. num. 2. & seqq. coram Coccin. decis. 276. nu. 9. & 10. par. 19. Recent. & in Forolivien. Canonicatus Theologalis 25. Junii 1700. S. Posthabita etiam coram Me.*

Principale igitur motivum, per quod affirmativa, ut diximus, prodiit resolutio, radicabatur in fundamento ineluctabili, per quod omnis Gratia Sanctæ Sedis ex defectu intentionis certissimè corrui, quoties Litteræ non apparent justificatæ, & eo fortius quoties eadem Litteræ postmodum examinatæ, noscuntur subreptitiæ, vel obreptitiæ, quia tunc videtur rapina, & non gratia, uti de hisce propositionibus plena sunt volumina, & videre est in proposito non sequuntur justificationis per *D.D. in cap. 2. de rescript. Rota decis. 92. numer. 2. coram Emerix Jun. decis. 100. num. 4. par. 12. Recent. & in Majoricen. Parochialis de Monaco 2. Julii 1708. S. Quoties namque coram Reverendissimo Omaña Episcopo Giennen. & in proposito subreptionis, vel obreptionis, quarum species distinguuntur, vel à tacendo illud verum, quod erat necessarium exprimere, vel ab exprimendo illud falsum, quod veritati requisitæ repugnat, connotarunt *Dec. in cap. Super litteris num. 4. de rescript. Ros. de execut. Litter. Apostolic. part. pr. cap. 6. num. 13. & seqq. Rota decis. 302. num. 4. coram Bichio, in Parmen. Beneficii 28. Ian. 1701. S. Enim coram R. P. D. meo Scotto, in Mediolanen. Beneficii 9. Decembris 1707. S. Sicuti enim coram R. P. D. meo Cassarello Alme Urbis Governatore, & in Melevitana permutationis Commendarum**

26. Junii proxime præteriti, S. Breve enim coram R. P. D. meo Lancetta.

Saltem siquidem implicitè Jacob supposuerat obtinuisse consensum, vel se se fuisse præsentatum à medietate Patronorum, scilicet Juratorum pro tempore memorati Oppidi, vel in omnem casum implicitè supposuerat sese expectare futurum consensum ejusdem medietatis, cum enim Papa (sunt verba Litterarum) pro altera medietate Patronorum in eundem Jacobum non consentientium pro ea vice derogaverit per necessarium antecedens Jacobus præsupposuerat Pontifici se se alterius medietatis fretum esse consenti, 12 super actu etenim non præexistente difficile cadit derogatio, sicuti dicimus de privatione, quæ habitum supponit ad Text. in leg. Legatum 21. ff. de admin. vel aufer. legat. leg. Decem stipulatus 116. ibique Summator Bartolus ff. de verb. oblig. Rota decis. 637. num. 29. par. 19. Recent. & in Asculana successione 9. Maii 1707. in principio coram Me, & in proposito advertunt Mandos. consil. 7. num. 15. & seqq. Paris. de resignat. lib. 2. quest. 4. num. 55. eadem Sacra Rota decis. 214. numer. 18. & seqq. coram Otthobono det. 509. num. 39. par. 14. & dec. 181. num. 20. & seqq. par. 19. Recent.

Hujusmodi verò præsupposita medietas non poterat in præsentati casu unquam verificari, licet enim quatuor in personis forent Jurati, & horum duo, vel præsentassent, vel consensissent in personam Jacobi, cum tamen ad eosdem Juratos hujusmodi Jus præsentandi non attineret ut singulos, sed ut repræsentantes ipsam Oppidum, seu Communitatem, hi duo non faciebant ullo modo medietatem, cum unica, & individua sit vox Communitatis, & non dicatur emissa in simplici paritate, sed exquirat præpollentiam, vel ad numerum Congregatorum in duabus partibus, vel saltem majoris partis eorundem Congregatorum, quemadmodum plures casus distinguendo semper tamen concludunt Abb. in cap. Cum inter universas num. 9. de Elect. Castren. in leg. 3. num. 9. ff. Quod cujusque universitatis nom. ibique Gloss. verb. Duæ partes, communiter Doctores, Gratian. discept. forens. cap. 933. num. 3. & 4. Pac. var. l. 1.

cubr. tom. 1. tit. 4. cap. 19. num. 89. Cresp. de Valdaur. observat. 112. num. 22. Otter. de Official. Reipubl. cap. 4. num. 2. Lesa de Jur. univers. par. 1. cap. 3. à num. 75. ad 78. Cobell. ad Bull. Bon. Regim. cap. 31. numer. 136. Boer. decis. 111. Capyc. decis. 4. num. 1. & seqq. Rota in Aprulina Parochialis 15. Januarii 1703. S. Ad advertendum coram R. P. D. meo Priolo, & ita in specie respectu Juris præsentandi spectantis ad Communitatem absolutè docent, & firmant Abb. in cap. Quoniam num. 13. de Jurepatronat. ibique Butr. num. 11. 10. Andr. num. 3. & in cap. Cum omnes num. 10. de Constitut. Felic. num. 3. cap. allegat. 78. num. 2. versic. Nam si tanquam, Lambert. de Jurepatron. lib. 2. par. 3. quest. 4. art. 2. num. 2. Rota decis. 148. la 2. num. 10. post Vivian. de Jurepatron. decis. 443. num. 19. & 20. coram Merlin. decis. 568. num. 2. & decis. 262. num. 1. par. 14. decis. 22. numer. 1. par. 16. Recent. apud quos ulterius expressè infertur, & dicitur, quòd gratia proinde derogatoria medietatis nullatenus in his terminis operetur, ut signanter videre est in Firmana Beneficii 12. Maii 1595. coram Blanchett. impress. apud Garz. de Benefic. par. 10. cap. 3. de devolut. numer. 13. & in Aquilana Jurepatronatus coram Corrad. apud Vivian. de Jurepatronat. dicta decis. 142. la secunda num. 10. ubi plures Concordantes.

14 Quòd autem eisdem quatuor Juratis competeret, sive attineret Jus præsentandi ad hujusmodi Beneficium uti corpus, sive uti universos, non verò uti singulos palam visum est resultare ex iis, quæ gesta legebantur in concreto Foundationis istius Beneficii: Exordiendo siquidem à principio Communitas, sive Universitas impartita fuit Juratis facultatem obligandi eandem Universitatem pro annuis libris 28. & de facto successivè ex redditibus Communitatis, videlicet ex proprietate cujusdam census *librarum* 560. assignatæ extiterunt hujusmodi 28. *libra* in dotem Beneficii; Quamobrem si Beneficium noscebatur erectum ex bonis Universitatis, clara emergebat sequela, quòd Jus præsentandi remanserit ex ipsa erectione acquisitum eidem Communitati, & quoad exercitium illam repræsentantibus jure communitativo, sive Collegii, & Universitatis,

tis, ut rectè explicat Lambertin. de Iurepatronat. lib. 1. part. 2. quest. 7. artic. 15. num. 9. vers. Cum Ecclesia est fundata, constructa &c. & lib. 2. part. 2. quest. 2. art. 8. num. 4. Rota in Majoricen. Beneficii 15. Junii 1699. coram Ase confirmata 29. Martii 1700. coram bona mem. Muto ferè per totam.

Quin aliquam amaritudinem ingerere possent, quod in resolutionibus, sive, ut Germani dicunt in recessibus ipsius Universitatis concomitanter ad decretum erectionum de redditibus ejusdem Universitatis deveniendo postea ad exercitium istius jurispræsentandi adjecta fuerit illa conditio, ibi: Ita tamen, ut honorabiles Jurati sint Patroni ejusdem Beneficii, quoniam id erat intelligendum repræsentativè ad ipsam Universitatem, cum omnis potestas etiam in quibuscumque guberniis ab initio resideat semper in Populo, & postea transitum faciat, vel in Principem, vel in Optimates, vel in Senatum, vel in illorum plures personas, quæ Aristocraticum, vel Democraticum Gubernium efformant, sed hi omnes induunt personam, & potentiam Universitatis, & Populi, & idè notant Eruditi, quod etiam Principes singulares ad ostendendam imhibitam in se ipsi Reipublicæ, seu populorum Jurisdictionem adhibeant pronomem Nos, excepto Summo Pontifice, qui adhibendo pronomem Nos, jure proprio utitur, cum suam minimè potestatem sortiatur, neque à Populis, neque ab Electoribus, sed immediatè à Summo Deo, quemadmodum oppositè ad alias Potestates monent Doctores in leg. 1. Cod. de veter. Jur. enucleand. de Elect. Amaya in titul. Cod. de Decurion. Civitat. lib. 10. num. 14. & seqq. R. P. D. Zaulis ad Statut. Favent. lib. 1. Borell. de Magistrat. Edict. lib. 1. cap. 1. num. 25. Boleng. specul. Princip. Rub. 14. §. Veniamus num. 7. Camill. Borell. de Regis Catholic. præstant. cap. 31. num. 10. resol. de Jur. Universit. cap. 4. num. 2. Freges. de regim. Reipublic. lib. 7. disput. 19. num. 1. tom. 1. Knipschid. de Jur. & privileg. Civitat. Imperial. lib. 5. cap. 1. num. 5. cum seqq. & in individuo Iurepatronatus Lambertin. eodem tract. de Iurepatronat. par. 2. lib. 2. quest. 2. art. 10. num. 4. & art. 11. num. 1. & 2.

15 Eoque certius, quia in nostra thesi ipsimet Jurati deveniendo successivè ad actualitatem erectionis ejusdem Beneficii declararunt id agere nomine Universitatis, ibi: Ex nostra &c. voluntate per Nos, & nostros nomine Universitatis &c. & deinde: Ius verò patronatus nostri Beneficii, nobis, & nostris successoribus in Officio reservamus, unde jungendo erectionem ab ipsis Juratis factam nomine Universitatis, & expressionem Officii ab eis habitam, nequibat intelligi tam erectio, quàm reservatio jurispræsentandi, nisi nomine ipsius Officii repræsentativi Universitatis, nunquamve valebat extorqueri ad privatas pro tempore singulares personas ad notata per Baldum consil. 210. num. 1. lib. 2. Posth. resolut. 104. num. 2. Mantie. de tact. & ambig. lib. 6. tit. 12. num. 12. Rota dec. 202. num. 8. & 9. coram Merlin. decif. 54. n. 5. par. 12. Recent. in Leodien. Vicaria 10. Decembris 1698. §. Non relevante coram Reverendissimo Omaña Episc. Giennen. & in Hipporegien. Parochialis 21. Junii 1700. §. Alioquin coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano.

Et denique evidentius, quia finaliter in eadem erectione iidem Jurati post factas assignationes reddituum Beneficio erigendo obligarunt omnia, & singula bona dictæ Universitatis innitendo eo mandato, quod dicuntur à Civibus, & à Populo obtinere statim, ac extiterunt creati, sive electi Officiales, obligandi scilicet Universitatem, & gerendi omnia, quæ ad finem evitandi necessitatem quotidianæ convocationis Populi, & Civium facere deberet ipsa Universitas, & sic etiam præsentandi ex iis, quæ monuerunt Lambertin. de Iurepatronat. lib. 1. art. 5. quest. 7. princip. par. 1. num. 20. Choel. ad Bull. Boni Regim. cap. 10. num. 44. adeout non ex alio motivo fuerit attributa expressa facultas Juratis præsentandi, sive dictum, quod Jurati sint Patroni, nisi quia generale mandatum, quo pollebant circa alia negocia Universitatis, sat non erat ad effectum præsentandi pro ipsa Universitate, cum ad hunc effectum mandatum omnino speciale requiratur Faber. in §. Procuratori Institution. De his per quos agere pot. Rocch. de Iurepatronat. verb. honorific. Vivian. eodem tract. lib. 5. cap. 6. num. 2. Golin. de

Procurator. part. 2. cap. 5. num. 190. Rota decis. 245. num. 4. lib. 2. coram Put. Firmato itaque ex præmissis, quod jus præsentandi competeret Universitati, quoddamque Jurati nonnisi repræsentativè ad eandem Universitatem devenire possent ad præsentationem, sed eo modo, quo practicabatur in cæteris negociis Communitativis, collegialiter nempe ad repræsentandum eandem Communitatem, quo casu semper ad minus exigitur major pars ipsius Collegii, ut etiam ponderatum fuit in dicta *Majoricen. Beneficii 15. Junii 1699. coram Me confirmata 29. Martii 1700. coram Aulo.*

17 Quodque demum specifica facultas Juratis attributa non sonaret nisi in magis speciale mandatum, quod necessarium semper existit ad præsentandum, parum refragabatur, quasi ad eversionem acquisitionis Jurispatronatus factæ eo solemniori modo, quo poterat nempe per fundationem, & donationem animadversio, quod etiam ejusdem Beneficii donationi contribuerit quidem Joannes Pons *quinquaginta libras*, ac propterea si Juratis fuit attributa facultas præsentandi fuerit quoque copulativè concessa per largitionem Tertii Fundatoris, in quibus circumstantiis non amplius intret fundamentum repræsentationis ipsius Universitatis, quæ secum propriè fert jus collegiale, sed alterum Jurispatronatus relicti, seu reservati per tertium Fundatorem, seu Patronum ad favorem plurium personarum, in quibus terminis regula indubitanter militat in contrarium, scilicet, quod Juspatronatus, seu præsentandi relicti pluribus Officialibus, seu pluribus personis spectet ad eandem plures personas, ad eosdem Officiales, uti singulos, & non uti Collegium, ut citra contradictorem affirmant *Sanchez consl. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 100. num. 6. Tondus. quest. Canoniar. par. 3. cap. 159. numer. 5. Gratian. discept. forens. cap. 211. numer. 7. Rota decis. 268. num. 2. coram Mantica, & decis. 244. n. 1. coram Dunozz. Jun.*

18 Quoniam hujusmodi discursus, & omnes supradictæ auctoritates reddebantur ab hodierna hypothese penitus extraneæ, non enim subsistebat, quod Jurati adipisci potuerint hanc potestatem præsentan-

di, sive disjunctivè, sive copulativè ab ipso de Pons, seu à quolibet alio contribuyente fundationi, & erectioni, siquidem idem de Pons, & insimul Communitas radicitus divulserunt objectum, dum prædictus de Pons contribuendo supradictas *libras 50.* non intellexit acquirere ullum Juspatronatus, vel facultatem alteri concedendi, sed apertè fuit protestatus supradictam quantitatem (sunt verba præcisa) *gratis, & amore offerre*, sicque tantum abest, ut ex illius largitione Jurati potuerint tanquam à tertio nancisci potestatem præsentandi, ut potius ejusdem tertii largitoris respectu cessasset quodlibet Juspatronatus, prout contigit quando ad fundationem Beneficii concurrunt simplices Benefactores, & hæc sanè est ratio, propter quam Beneficia, nisi de diversa Fundatorum voluntate constet, veluti fundata ex oblationibus Christianidelium libera præsumuntur, ut advertunt *Sanchez quest. moral. lib. 2. cap. 3. dubitat. 70. num. 6. Lambertin. de Jurepatron. lib. 1. par. 1. quest. 7. artic. 8. & 9. Rota decis. 1. num. 3. de Jurepatronat. coram Crescent. decis. 62. num. 6. & decis. 67. n. 3. coram Carill.*

19 Palpabilius quia, ut præmissimus Universitas quoque in hoc ipsum conspiravit, quia totaliter intenta ad fundandum integrè Beneficium de suis redditibus noluit assentiri, quod iste de Pons aliquid super Beneficio prætenderet, ibi: *Cum conditione tamen exposita, quod gratis, & sine ulla spe illas obtulerit*: quamobrem ex ipso facto corruebat hæsitatio, quando tamen, & in jure habemus, quod qui non contribuit pro dote saltem pro medietate, prout hic evenerat, habetur loco Benefactoris, sed non acquirit Juspatronatus *cap. Nemo Ecclesiam de Consecration. distinct. 1. gloss. 1. in cap. Quicumque il. 2. 16. quest. 7. Mar. Anton. var. resolut. lib. 1. resolut. 47. num. 4. Gratian. discept. forens. cap. 177. sub n. 24. Vician. de Jurepatronat. par. 1. lib. 2. cap. 2. sub num. 4. Lotter. de re Beneficiar. lib. 1. quest. 37. num. 3. & seqq. & n. 13. & seqq. Panimoll. decis. 9. num. 14. Rota decis. 403. num. 5. coram Peuting.*

Denique in oppositum visa non fuit quicquam relevare posse prætenfa observantia nimirum, quod hujusmodi Jus præ-

præsentandi aliàs contra hucusque ponderata passum fuerit divisionem in duas medietates, adeout Episcopus gratificaverit in hac paritate quemdam Noguera à medietate (ut dixit Ordinarius in decernenda postmodum institutione) Patronorum præsentatum Summ. Jacobi distributo sub die 28. Februarii currentis anni num. 4. Proindeque ea foret attendenda pro diremptione saltem hodiernæ quæstionis non solum ex nimium efficaci, & generali robore observantiæ, sed etiam quia proveniebat ab ipso Ordinario, & effectuatiõnem fuerat sortita, cumque per ejsdem Noguera resignationem præsens adamussim contingeret vacatio, non poterat hic verè novissimus status non favere Jacobo, prout sancivere Innocentius III. & Alexander III. in cap. Querelam 24. de Elect. & Elect. potestat. & in cap. Consultationibus 19. de Jurepatron. cum aliis plenissimè cumulatis in illa Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. in princip. coram Me.

Arrisit quippe replicatio, quòd quidquid sit an hujusmodi status, sive exemplum applicaretur ad præsens, ubi agebatur de collatione mera Beneficii mediante dumtaxat ad cautelam, quatenus opus foret, derogatione Jurispatronorum, præfatumque exemplum percutiebatur gratificationem factam ab Ordinario, cui gratificationi licèt locus aperiatur in paritate suffragiorum, & tamen præcipuè penderet à meritis personalibus, quibus præditus supra compræsentatum gratificatus effulgeat oculis Episcopi, ut notat Gutierrez. consil. 22. num. 22. Corrad. in prax. Beneficiar. lib. 3. cap. 6. num. 50. cum seqq. Rota decis. 343. numer. 4. coram Peutingen. decis. 458. num. 4. coram Cerro, & decis. 911. num. 6. coram Emerix Iun. & in Mediolanen. Jurispatronatus 3. Iulii 1684. S. Observarunt coram bon. mem. Pauluccio.

De reliquo, sive in omnem casum, nec locus erat observantiæ interpretatiæ, nec efformationi alicujus status quantumvis ultimi, qui nocere posset veritati, dum observantia interpretativa nunquam attenditur, quando sumus in claris, nec ulla interpretatione indigemus; ultimus verò status nec pariter in ulla habetur consideratione, utpote non excedens fimbrias,

& importantiam nudi possessorii, quando absorbetur à publico Instrumento præferente dari nequaquam posse hanc medietatem, nec admitti ullam derogationem alterius præsentæ medietatis, ut pariter fuit limitatum post Abb. in cap. Gravis de restitut. Spoliator. Dec. consil. 126. num. 3. Capon. discept. forens. 263. artic. 4. num. 41. tomo 4. Rota decis. 38. numer. 8. coram Priolo decis. 352. num. 17. parte 16. Recent. in illa Mediolanen. Beneficii prima Aprilis 1707. S. Quòd si non adhuc, & S. Unicus altus coram Me.

Hisque omnibus addebat aliquis ex Dominis, Jacobum quoque defecisse in narrando Pontifici, quòd præcedenter, & ante illius impetrationem fuerat ab ipsa Communitate, ad præcisum finem, ut eadem Communitas, & Ecclesia resti meglio servita all' Organo, factum stabilimentum, quòd in caso di vacanza, il sopradetto Beneficio si habbia da conferire per concorso delli Oppositori, quale passato per esame rigoroso di tre Organisti &c. si facesse l' electione del migliore, quòdque hoc ipsum positivè approbaverat, & confirmaverat Ordinarius, utique enim si Jacobus expressisset hujusmodi intermediam alterationem, quæ ad melius profectò tendebat, & in uberius Divini Cultus augmentum Papa, vel denegasset absolute minime servata hac circumstantia, seu solemnitate gratiam Collationis, & derogationis Jacobo, vel saltem difficiliter concessisset, quod exuberat ad inducendam subreptionem, & defectum voluntatis in Pontifice, Felin. in cap. Super litteris num. 8. de rescript. Casador. decis. 12. num. 14. de præbend. Rota decis. 311. num. 7. coram Celso decis. 189. num. 17. coram Bich. decis. 294. coram Royas decis. 204. num. 43. par. 8. decis. 54. num. 32. par. 14. Recent. & in Meleuitana Permutationis Commendarum 26. Junii currentis anni, S. Ulterius coram R. P. D. meo Lancetta.

Cæterum apud majorem partem Dominorum tale postremum etsi plausibile motivum visum non fuit abstractivè, & deper se sufficiens ad prosterndam Gratiam Jacobi, quia quidquid esset, an idem Jacobus hæc facta consciret, adhuc donec, & quousque præter Episcopum Sancta Sedes, seu S. Congregatio Concilii sua confirmata.

firmationis munimine petitionem non roboravit, certè hæc super additio qualitatis, seu nexus nullibi tenebat, cum nec Patronis, nec Episcopo liceat post perfectam fundationem Beneficii sub quolibet prætextu etiam majoris boni alia vincula, & onera superimponere, & quomolibet immutare statum, & conditiones Beneficii jam canonicè erecti, & stabiliti, sicuti uno ore conveniunt DD. in *Clementina, Quia contigit de Religios. Domib. Barbosa ad Sacr. Concil. Trident. sess. 12. de reformat. cap. 6. num. primo, & seqq. Cened. practicar. quest. lib. primo, quest. 35. num. 12. Caren. resolut. 142. num. 8. Tondut. resolut. Beneficiar. cap. 112. ex num. 3. cum seqq. Monet. de Commutat. ultima voluntat. cap. 5. quest. 11. num. 312. Corrad. in prax. Beneficiar. lib. 2. cap. 10. numer. 153. & seqq. Rota decis. 124. num. 6. coram Emerix Jun. decis. 220. numer. 33. part. 11. in Bononiens. Jurispatronatus de Gbileris 21. Junii 1695. S. Hinc in necessarium coram bon. mem. Pio.*

Quapropter cum Jacobus antequam Sancta Sedes, seu Sacra Congregatio discussa materia robur adjecerit huic novæ alterationi, & conventioni gratiam reportaverit, & sic de tempore, quo actus remanebat adhuc imperfectus, & nullus, ideo etiam data ejus scientia, nullatenus ipse Jacob hoc reticendo inciderat in subreptionem, quæ posset Gratiam irritare, non expressio etenim actus nullius, & insubstantis, nec causat subreptionem, nec gratiam infringit, ut animadvertit Abbas in cap. *Per vestras num. 11. de donat. inter Vir. & Uxor. Felin. in cap. Super litteris num. 15. de rescript. Alex. consil. 95. in fine lib. 2. de Ros. de Exequut. litter. Apostolic. lib. primo, cap. 5. num. 36. & seqq. Rota decis. 209. num. 3. coram Buratt. decis. 252. num. 24. par. 8. Recent. & in Cabilonens. seu Ordinis Cisterciens. Jurisdic. 3. Junii 1709. S. Nec allegare coram R. P. D. meo Molines Decano, & in individuo idem de Ros. de Exequutorum litterarum Apostolicarum cap. 13. num. 57. Rota decis. 665. num. 12. & seqq. par. 18. Recent.*

Placuit tamen ex alio capite idem motivum, ex quo magis, atque magis ab eo resulabat certitudo, quod hoc Juspatronatus verè residet penes Communitatem

saltem quoad habitum, seu radicaliter, quamvis illius nudum exercitium in præsentando translatum ab eadem Communitate fuisset in Juratos, ipsam tamen semper Communitatem tam vigore Mandati generalis, quam ut supra specialis representantes, alias explicuissent hunc actum, sive convenissent in hanc additionem, & innovationem soli Jurati, jam, ut prætendebatur effecti Patroni, & nunquam una simul cum Juratis intervenissent cæteri Consiliarii, alique conficientes integrum Corpus ipsius Universitatis, atque hæc erat vera observantia facti explicativa intentionis Fundatorum, & attendibilis, ut de observantia practicata per contrahentes post contractum dixerunt Rocc. disput. Jur. select. cap. 193. numer. 8. & 9. Caren. resolut. 10. numer. 3. Panimoll. decis. 137. num. 19. Rota decis. 26. num. 14. coram Ottobon. decis. 118. num. 14. coram Emerix Jun. decis. 469. num. 11. part. 18. decis. 354. num. 13. & decis. 674. num. 22. part. 19. Recent. cum aliis in annotat. ad meas decisiones inter hætenus impress. decis. 52. num. 3. & in proposito Lotter. de re Beneficiar. lib. 2. quest. 10. numer. 108. Rota decis. 244. num. 5. coram Dunozzett. Jun.

Ista itaque fuerunt potissima fundamenta hodiernæ resolutionis, sed quia, ut à principio enunciavimus, per tres usque vices oportuerit cum adjutorio quinti, & sexti Corresponsalis illam capere, & ut veritas, quæ est finis pandendarum Decisionum ante Sententiam, seu Causæ expeditionem, plus valeat elucescere, Ego implendo quantum fieri potest munus Ponentis non omittenda credidi, quæ per alios Dominos diversimodè sentientes adducebantur, Ferro enim viam aperit, qui per contraria transit, monebat Bald. in leg. Precibus, Cod. de impuberibus, & aliis substitution. quæ refert Capon. disceptat. forens. tomo primo, discept. 50. sub numero primo.

In primis namque iidem Domini in adversam Sententiam ambulantes annotabant abstractivè, quod conclusio superiùs insinuata de Jure præsentandi relicto pluribus personis intelligatur competere uti singulis, erat verissima, & pariter erat verissima altera, quod Juspatronatus pertinet ad

ad Communitatem, non recipit divisionem, sed tanquam una vox individua illa major pars hominum de Universitate, sive illæ duæ tertiæ suffocent partem minorem, vel alteram tertiam non verificabili unquam casu in Communitate hujusce paritatis, certò certius ad explendum quemcumque actum Collegiativum, sive præsentationis, sive alterius deliberationis, prorsus inefficacis, ut bene in ordine ad primam conclusionem docet antesignanus Felin. in cap. Cum omnes sub nu. 29. versic. In dubio autem de Constitutionibus, Sanchez conf. Moral. lib. 2. cap. 3. dub. 100. num. 6. Gratian. disceptat. 211. numer. 7. Barbosa vot. decisio. 121. num. 3. Tondut. quest. Canonic. part. 3. cap. 159. numer. 5. Lambertin. de Jurepatronatus lib. 2. part. 2. quest. 2. art. 8. num. 14. Garz. de Benefic. part. 5. cap. 9. num. 222. & 227. Lotter. de re Beneficiar. lib. 2. quest. 10. num. 107. Rota decis. prima, & decis. 2. utrobique num. 2. coram Casar. de Grass. & decis. 31. num. 12. coram Comitul. de Jurepatronatus decis. 268. num. 2. coram Mantiv. & decis. 224. num. primo, coram Dunozzett. Senior. & circa secundam Abbas in cap. Ecclesia vestra 4. de elect. num. 4. & 5. Gonzalez in cap. primo num. 5. in fine, De his, quæ sunt à major. part. Capitul. Francef. de Eccles. Cathedralibus cap. 8. num. 353. & seqq. Modern. Roman. disceptat. 4. n. 21. tomo primo, Rota decis. 731. num. 16. coram Dunozzett. Jun. & in Gerundeñ. Anniversariorum de Guixolis prima Iulii labentis anni 1709. S. Neque Beneficiatis coram R. P. D. meo Chrispo; cum aliis superius allatis, & habemus quotidie, quando ab initio voces sunt distinctæ, ut dicatur illa vox residere penes majorem partem efformantium eandem unicam vocem spectatam penitus minori ad passim firmata per Abb. in cap. Scriptum num. 6. de elect. Lambert. de Jurepatronatus lib. primo part. 2. quest. prima art. 25. num. 17. Cardinalis de Luca eodem tractat. disc. 54. num. 6. Rota dec. 2. num. 6. part. 7. Recent.

Ast in concreto hodiernæ controversiæ subnectebant æquivocum in hoc versari, quia secunda conclusio applicari valuisset ad rem, quoties simpliciter tractaretur de præsentatione faciendâ per Communitatem, in cujus resolutionibus debent, vel

duæ tertiæ Congregatorum partes, vel saltem major in eundem sensum coalescere; Verùm in præsentati Communitas quidem erat in corpore habitualiter Patrona, & si aliud non effecisset, tunc ambigi non valebat, quòd ejus vox esset individua, & præsentatio faciendâ foret collegiativè, quòdque non intraret hypothesis medietatis, & habens medietatem Universitatis pro se nullam vocem habere dicatur, ac si non foret ab ullo præsentatus, sed dum ipsa Communitas, quoad Jus præsentandi, se quodammodo spoliaverit omni facultate, illamque tribuerit Juratis, qui minimè in omnibus repræsentabant Communitatem, ut apparebat ex ea altera resolutione capta per Communitatem super concursu in futuris vocationibus faciendos, in ea quippe intervenerunt præter Juratos, etiam nominatim plures Consilarii, sicuti videmus plerumque in Rebus publicis potestatem in aliquibus stare apud singularem Magistratum, majorem apud Senatuum, & integram apud totum Reipublicæ corpus, sed quoad rem nostram evidentius erat, neque Communitas in tribuendo hujusmodi potestatem dixerat, quòd Jurati hoc facerent nomine Universitatis, attento solùm eorum officio, aliàs, ut mox diximus nusquam repræsentativo totius Communitatis, ad quam repræsentationem efformandam requirebantur etiam Consilarii, cæterique illam constituentes; Et ecce quòd eandem potestatem, sive Jus præsentandi transferendo, seu donando Juratis, & sic pluribus personis rectis congruebat prima propositio, quòd censeretur eis elargita uti singulis, non uti universis, & de facto ad comprobationem hujus veritatis tam prima resolutio Universitatis, quàm Instrumentum Erectionis, & Reservationis Juris præsentandi optimè secernebat unam rem ab altera, sive unum effectum ab altero, nam in quantum Jurati expresserunt, de quibus redditibus fiebat erectio, & qui erant in radice, seu juridicè Patroni, loquuti fuerunt nomine Universitatis, & obligaverunt bona Universitatis, quando autem iidem Jurati loquuti sunt de patronatu, sive exercitio actuali, per dictionem omnino adversativam verò loquuti sunt, ut ibi: *Jus verò Patronatus* (non jam Communi-

munitati) Nobis, & nostris Successoribus in dicto Officio Juramentorum reservamus: ad ea, quæ præcisè, vel satis proximè similes formulas examinando tradit in his terminis *Barbosa dicto voto decisivo*. 121. num. primo junct. num. 23. lib. 3. & videtur satis explicare, *Rota in Civitatis Castellæ Manutentionis* 3. Julii 1690. §. *Hac interpretatio coram bon. mem. Ursino, in Interamnen. Manutentionis* 22. Aprilis 1697. §. *Quo verò coram Me, & in Colonien. Regentiæ* 18. Junii 1706. §. *Neque obstat coram R. P. D. meo Scotto, & attentata discretiva, seu adversativa resultant ob dictionem verò patet ex leg. Hoc amplius* §. *De his autem ff. de damn. insect. leg. Si verò ff. Qui satis dar. cogant. Surdus consil.* 315. num. primo, *Menoch. consil.* 201. numer. 34. *Barbosa dict.* 420. num. primo, *Rota decis.* 188. num. 28. par. 17. *Recent.*

Et huic intelligentiæ consonam advertebant esse observantiam, geminæ namque præsentationes post erectionem hujus Beneficii evenere, prima scilicet de anno 1651. ad favorem Petri de Pons (qui fortè contribuerat supradictas libr. 50.) ast ex tenore *Summarii hinc inde fideliter distributi* constat siquidem in illam concordasse amicabiliter, & pacificè omnes Juratos nominatim expressos per Procuratorem ab eis constitutum ad præsentandum coram Ordinario, sed nullibi apparet, quòd ad idem mandatum conficiendum collegialiter se coadunassent, sed solum liquet, quòd ipsi Jurati nullum expresserunt nomen Communitatis, nisi illud, quod partialiter, & implicitè eis competere posset ratione Officii, dicendo se Juratos, unde majus inclinare videbatur intellectus ad actum initum nomine singulari, cum singulariter nominarunt propriam personam, & ad omne pejus hæc præsentatio reddebatur prorsus æquivoca, & proinde recurrendum erat ad alteram subsequenter observantiam magis claram, & certam, ut passim dixit *Rota, & signanter in Aretina Beneficii* 21. Januarii 1701. §. *Ubique coram Me, in Cremonen. Beneficii* 3. Decembris 1706. §. *Facile fuit in fine, coram R. P. D. meo Lancetta, in Lucana Beneficii* 22. Februarii currentis anni 1709. §. *Descendo modo, coram R. P. D. meo Falconerio.*

Supponebant magis claram, quia cum de anno 1694. duo solum ex quatuor Juratis concordaverint in præsentando Paulum Nogueram, is obtinuit ab Archiepiscopo gratificationem sub memorata expressione medietatis, unde si non vox Communitatis, uti Communitatis certè illa Procuratorum specialiter deputatorum ad præsentandum per observantiam facti, & Episcopi in effectu fuerat per subsequenter effectuam agnita, & declarata divisibilis, minime adversantè supradicta replicatione, quòd gratificatio differat à derogatione Pontificia: In primis namque, quidquid sit an hoc verum existat, per hoc non tollebat inevitabile motivum observantiæ, quia fuit cum effectu, ut diximus reputata vox Juratorum vox divisibilis, & capax medietatis, qua non concurrente citra difficultatem Episcopus nequaquam potest gratificare, ut sine contradictore notant *Campanil. divers. Jur. Canonic. rubric.* 11. cap. 13. numero 447. *Ventrigl. in prax. rer. notabil. tomo 2. annot. 1. de Jurepatronatus, §. 3. numero 61. & seqq. Rota decis.* 422. num. 14. & seqq. *coram Bich. & decis.* 667. num. 19. par. 19. *Recent.*

24 De reliquo nullo modo sustentare (iidem Domini adversæ Sententiæ dicebant) quòd gratificatio differat à derogatione Pontificia, quasi quod Pontifex non examinet merita sui Provisi; quia procedens per viam omnino gratiosam præviam præsupponit informationem, quodque merita in suo Collatario adinvenerit indubitanter sufficientia, teste *Garz. de Benefic. par. 6. cap. 2. num. 157. de Ros. de Exequutor. litterar. Apostolicar. part. 1. cap. 13. num. 1. Rota decis.* 141. numer. 11. *coram Merlin.* quando de cætero licet de rigore in concursu dignioris eligere quoque dignum sufficienter ex collectis per *Garz. de Benefic. par. 7. cap. 16. num. 16. Paris. de resign. lib. 4. quæst. 16. numero 4. Adden. ad Gregor. decis.* 11. num. 8. *Rota decis.* 93. num. 11. par. 7.

Eoque indubitanter, quia examinantes Doctores quid importet hæc derogatio medietatis vocum, illam non referunt ad supremam, & absolutam potestatem Thiaræ Pontificiæ, quando Papa ex rationabilibus causis per suas reservationes, vel in Jure

Jure scriptas, vel in regulis Cancellariæ præscriptas Iuripatronatus derogat non in totum, sed simpliciter tribuit hanc derogationem pro medietate per viam puræ præventionis, quod facere posset Ordinarius gratificando, & propterea subdunt hæc derogationes resolvi in gratificationem, ut legitur penes *Amayden. de Styl. Datar. lib. 1. cap. 15. §. 15. num. 4. Lotter. de re Benefic. lib. 2. quæst. 8. n. 103. cum aliis relatis concordant. in Barchinonen. Beneficii 23. Martij 1705. §. Tertio tandem, & in illa Mediolanen. Beneficii prima Aprilis 1707. §. Eoque robustius coram Me, & in Romana Cappellania Sancti Nicolai 28. Junii currentis anni 1709. §. Amaritududo itaque pariter coram Me.*

Devenientes autem præfati Domini ad secundum motivum, durum proflus illis videbatur, quod ab Iacobo avelleretur Gratia Pontificia, quasi illam extorquisset, vel tacendo verum, vel exprimendo falsum, & quando in omnem casum non amplius ipsa Communitas, seu ipsi Iurati inter se contrarii alium poterant præsentare, sed collatio hujusce Beneficii privativè spectabat in nostris scissuræ circumstantiis ad Papam; quatenus enim pertinebat ad præsentam subreptionem, vel obreptionem nec quicquam veri subditum, nec quicquam à vero alienum narraverat Iacobus, ipse etenim exposuit, quod Beneficium erat simplex, quod erat de Iurepatronatus laicorum, videlicet pro tempore Iuratorum, & quod ad illud pro tempore vacans Presbyter, seu Clericus ad pulsanda organa peritus, ac filius naturalis Oppidi de Binisalem præsentari deberet, & hæc indubitanter erant certissima, sed nullatenus positivè expressit, quod ipse fuisset à medietate Patronorum præsentatus, ut fit in aliis derogationibus consuetis pro medietate vocum, ut illius formula examinantes ostendunt, & supponunt *Mandos. de Signatur. Grat. titul. de derogat. Iurispatronatus, Amayden. de Styl. Datar. libro primo, cap. 15. §. 15. num. 4. De Ros. de Exequutor. litterar. Apostolicar. par. prima cap. 4. il. 2. sub num. 130.*

Derogatio quippe medietatis Patronorum stat in ore, & in Gratia Pontificis, & in narrativa Iacobi, ut clarè patebat ex lectura Litterarum Apostolicarum,

Pontifex siquidem forsan audiendo expressionem, quod Iurati in numero plures erant Patroni, contentus extitit, quod assentiret Iacobo medietas saltem materialis; subsequuta enim vacatione Beneficii per liberam resignationem in manibus Pontificis necessarius non erat assensus Patronorum, qui solum à Sancta Sede prædicatur de stylo, & ut ita dicamus urbanitate, non de justitia, teste *Innocentio, Abbat. & aliis in cap. ultim. de renunciat. Rocch. de Curt. in tract. de Iurepatronatus, verb. Honorificum col. 3. Paris. de resignat. lib. 8. quæst. 10. num. 1. & 2.*

Ast etiam, quando Iacobus prænarasset Pontifici, quod præditus erat medietate Patronorum consentientium, in quo peccaverat, admissa etenim etiam pro verissima propositione, quod nullam vocem habere dicatur ille, qui est præsentatus à medietate Representantium Communitatem, cum eisdem Communitatis vox sit individua, & pariter ob id admissio, quod impetranti non suffragetur derogatio alterius medietatis ex individualibus doctrinis supra relatis, hoc utique procedebat quoties Communitas eundem Iacobum præsentasset coadunata in corpus cum suis Iuratis, & Consiliariis, sed quoties, prout quoad exercitium translatum erat jus præsentandi ad quatuor Iuratos, vel cessabat ex præcedenti fundamento omnis quæstio, vel saltem non poterat non esse dubia, multumque anceps ex rationibus, de quibus supra, prout quoque apparebat ex tribus propositionibus in *Sacro Tribunali decertatis*, quamobrem quomodo tenebatur exponere Iacobus pro certo, quod erat tam incertum, & disputabile, itaut Gratiam dici mereretur surrepisse, surreptionem quippe non cansant res disputabiles, & obscuræ, quæve pro certis narrari nequeunt, maximè si taceantur, ex connotatis ad rem penes *Felin. in cap. In nostra, de rescript. Ferrett. consil. 314. numer. 12. Petr. de Potestat. Princip. cap. 9. num. 52. Rota decis. 551. numero 5. coram Cavalier. & decis. 401. numer. 31. parte 4. tomo 2. decis. 451. num. 21. & seqq. par. 5. Recent.*

Quid plus, dum ultra amaritudinem, & ambiguitatem applicationis Iuris circa hanc fundationem, novè in omnem casum Iaco-

Jacobus in præsupposita etiam figuratio-
ne, quod enarrasset Pontifici, se se repor-
tasse medietatem Patronorum, ductus fuit
justissimo errore, etiam si veritas foret in
contrarium, quando Archiepiscopus in-
faciem loci plus videns, non tantum litte-
raliter usus fuerat in gratificando hoc eo-
dem vocabulo *medietatis*, sed innixus ei-
dem partitioni, seu medietati Patrono-
rum, gratificavit cum subsequuta effe-
tione, alterum de præsentatis in simili scis-
tura Juratorum; Si ergo ultimus status
radicabatur in hac medietate, etiam si non
valeret in ratione ultimi status, valebat
saltem in ratione Jacobum tuendi à sub-
reptione, si credidit, quod credebatur Archi-
episcopus ad ea, quæ in proposito uno
ore consonant Scribentes, quod factum
non expressum, vel malè expressum cau-
set subreptionem, non Ius, utpote exi-
stens in scrinio pectoris Principis suppli-
cati, & concedentis *Felin. in cap. Super
litteris sub num. 8. versic. Secunda regula
de rescript. Gonzalez ad regul. 8. Cancellar.
S. 4. Proemial. num. 83. & seqq. Lotter.
de re Beneficior. lib. 3. quest. 44. num. 22.
Rota decis. 569. num. 15. par. 5. & dec. 536.
num. 5. par. 19. recent.*

Quo verò ad pertinentiam collationis
in hoc casu ad Papam, & non ad alium,
ita ut lubentius in omnem eventum foret
substinenda collatio jam facta, ad regu-
lam *multa facta tenent*, de qua *Rota in
Asculana Beneficii 5. Martii 1698. coram
Me, inter hæctenus impress. decis. 35. nu-
mer. 19. ibique concordant.* satis liquidum
esse (subnectebant *idem Domini*) perspe-
cta ipsamet contraria, seu capitali ratio-
ne, ob quam exorta est præfata propo-
siti, quod nullam vocem habere censeat-
ur ille, qui habet pro se medietatem
Collegii, medietatem Communitatis, ex
quo ea stare non possit in æquilibrio, qua-
propter consequeretur, quod ad Papam
delata erat collatio cum Patronis, præ-
hæc, in termino præsentandi non concor-
dantibus, nec Archiepiscopus queat gra-
tificare, licet enim adesset alius com-
præsentatus, nemo tamen eorum dicere-
tur verè præsentatus, & ad consequendam
gratificationem idoneus, ut concludere
post bene enucleatam materiam videtur
*Modernus Romanus discept. Ecclesiasticæ
Pars I.*

*tomo primo discept. 4. num. 34. in fine, cum
seqq.*

Absoluto ingeniorum conflictu, pro
majori parte *Dominorum* exiit, ut memi-
nimus, affirmativa resolutio, ex quo, &
crediderunt validiora esse priora funda-
menta, & reputarunt fortè per impe-
dimentum, litis non effluxo termino, Patro-
nos denuò præsentare posse per concursum,
magisque ob id salutarem, & utilem Ec-
clesiæ provisionem tanquam ex non reple-
ta adhuc vacatione resultare potuisse, &
quia tandem pro coronide ad diluendam
omnem hæitationem concurrere visa est
ipsius Jacobi confessio per viam facti, quod
potentius est verbis, ipse enim veluti agno-
scens consensum à se reportatum singula-
riter, sive, ut dicitur ostiatim, nullatenus
ei posse ad Gratia substantiationem suffra-
gari, curavit, sed inutiliter, illum denuò
obtinere per viam actus Collegiatiivi, nulla
quippe major datur etiam in dubio veri-
ficatio veritatis, quàm ea, quæ resultat
ex confessione ipsius Partis tam verbo,
quàm facto ad firmata per *Rotam coram
Emerix Jun. decis. 1127. num. fin. & in
recent. part. 10. decis. 250. numer. 3. & 4.
cum aliis in Senen. Jurium Parochialium
15. Februarii 1708. S. Modernam verò co-
ram R. P. D. meo Lancetta.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

An Possessio dignitatis, cui est an-
nexum Jus patronatus, malitiosè
impedita, habeatur pro capta in
ordine ad præsentandum.

SUMMARIUM.

- 1 *Possessio Dignitatis, cui est annexum
Jus patronatus malitiosè impedita,
habetur pro capta in ordine ad præ-
sentandum, sed limita, ut num. 3.
& amplia, ut num. 4.*
- 2 *Actus impeditus in odium impediens
habetur pro facto.*
- 3 *Nemo jacturam sui Juris pati debet
ex culpa, & delicto alterius.*